

Plug-In dåb: Hvis troen, håbet og kærligheden er kristendommens software, er kirken dens hardware

Gregersen, Niels Henrik

Published in:

Domkirken: Kirkemagasin Vor Frue Kirke København

Publication date:

2019

Document version

Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):

Gregersen, N. H. (2019). Plug-In dåb: Hvis troen, håbet og kærligheden er kristendommens software, er kirken dens hardware. *Domkirken: Kirkemagasin Vor Frue Kirke København*, 83(2), 6-8.

DOMKIRKEN

Kirkemagasin / Vor Frue Kirke / København

TEMA: DÅB

Hvis troen, håbet og kærligheden er kristendommens software, er kirken dens hardware

PLUG-IN DÅB

Af Niels Henrik Gregersen

Teser om dåben

- Dåben er hverken et menneskeligt eller et luthersk påfund, som kirken har besluttet sig for, men bygger på Kristi befaling til disciple: “Gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.” (Matthæus 28)
- Kirken kan kun døbe, fordi Gud har lovet at være med hele vejen: ”Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.”
- Børneevangeliet gælder (heldigvis) også for den voksne: ”Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres.” (Markus 10)
- Dåben forudsætter, at barnet er født som Guds elskede skabning, før det bliver døbt. Forældre kommer derfor til dåben ud af taknemmelighed og overgiver barnet til Guds varetægt. For børn er til låns, og ingen forældre er almægtige.
- Dåbens budskab til ethvert menneske er: Du er, hvad du forbinder dig med – og hvad der forbinder sig med dig. Du er, hvad du får – og hvad du får ud af det. Lad derfor Gud sørge for, at det hele bliver til noget, så du bliver dybere forbundet med Gud og mennesker i Guds rige.
- Kirken er det sted, hvor Kristus bliver

- forkyndt. Men Kristus er uendeligt større end kirken. Deraf gælder mottoet: “Menneske først, kirken så.”
- Hvis troen, håbet og kærligheden er kristendommens software, er kirken dens hardware. I en idealverden kunne man måske forestille sig en software, der ikke behøvede at materialisere sig i form af religiøse institutioner. Men vi lever ikke i en platonisk himmelverden. Derfor: plug-in!
 - Dåben fastholder betydningen af det almindelige menneskeliv og dermed individets uendelige værdi. Dåbens budskab trodser den selvforagt, der ligger i at mene om sig selv og andre, at vi alle sammen i bund og grund er ubetydelige. Den svenske udviklingspsykolog Johann Cullberg formulerer det smukt: “Tilværelsen er en slags forsoningsarbejde mellem på den ene side erkendelsen af vores egen ubetydelighed og på den anden side erkendelsen af vores unikke personlighed.”
 - Dåben er et ja til livets gave og samtidig en bøn og appel til Gud om at beskytte barnet i denne verden og helt ind i det evige liv.
 - Om man så satte sig for at udfolde vor kirkes dåbsteologi og -liturgi helt ned i mindste detalje, ville ingen være i stand til at give en fuldstændig rationel redegørelse for, hvordan

- og hvorledes Gud forbinder sig med mennesket i dåben eller i vores liv i øvrigt. Ingen har respekt for dåben, som ikke har respekt for mysteriet.
- Dåben er ligesom et krystal af tro, håb og kærlighed, der samler i stedet for at sprede. Alt det, som menneskenes børn normalt skiller ad: Gud og menneske, tid og evighed, det høje og det lave – det er allerede samlet til stede i Kristus og Ånden, der forbinder sig med os og vores verden.
 - Dåben drejer om det mysterium, at Gud forbinder sig med mennesket midt i hverdagens flow, også hvor vi slet ikke skænker Gud en tanke. Dåben går derfor på tværs af modsetninger mellem det bevidste og det ubevidste, barn og voksen, følelse og forstand.
 - Dåben drejer sig om at blive forbundet med Gud helt nede i underbevidstheden. At blive voksen er at folde dette ud, så meget vi nu når og formår.
 - Dåben skal derfor ikke kun bevidstgøres, men også underbevidstgøres. Dåben har at gøre med hele menneskets liv—ikke kun det vi går rundt og tror og mener, men også det vi føler og tavst forudsætter i alt det, vi gør.
 - Som Guds børn bliver vi i dåben født på ny til et levende håb.

Dåben er ligesom et krystal af tro, håb og kærlighed, der samler i stedet for at sprede, skriver professor Niels Henrik Gregersen. Foto: Torben Strøyer/Ritzau Scanpix

- Dybt nede kan vi derfor vide, at vi altid allerede er taget imod og accepteret som Guds elskede børn. Dybt nede skal vi leve og tro på, at vores liv hænger sammen med andres liv på et dybere niveau, end vi tænker. Dybt nede skal vi vide, at vi er Guds børn, og derfor forbundet med det lyse kosmiske rum, som vi hver morgen opdager på ny.
 - Ligesom Gud elskede verden, da han sendte sin Søn, skal vi som Guds børn elske verden. Ikke kun dem, vi er slægt med. Ikke kun dem, der ligner os, og som vi er enige med.
 - Heller ikke skal vi kun elske mennesker. Også den planet, som Gud lod sig føde ind i, er Guds skabning. Som Kristussolens børn skal vi være lysets børn, der siger nej til mørkets kræfter og glæder os over alt levende.
- Hvorfor**
- Hvorfor bærer moderne, sekulariserede og reflekterede mennesker deres børn til dåben? Motiverne er mange, fordi ønsket om at gøre det bedste for sit barn har mange navne. Men et par bevæggrunde går igen: **1)** En taknemmelighed over for Gud for, at barnet er kommet til verden; forældre har kun deres børn til låns. **2)** Dåben sker i tillid til at Gud følger barnet 'helt til verdens ende'; ingen forældre kan følge barnet

- på alle dets fremtidige veje. **3)** Børnene overgives til Guds varetægt; barnet skal ikke være et ensomt individ, men leve i den store verden. Vi er valgt af Gud, før vi selv vælger. Guds store og uforbeholdne ja lyder før vores tøvende og famlende ja. Heraf udspringer de stærke ord i dåbens velsignelse: ”Herren bevare din udgang og din indgang, fra nu og til evig tid!”
- Hvorfor ikke**
- Nogen forældre mener, at man skal vælge dåben fra, fordi barnet selv skal vælge. Men argumentet holder så vidt jeg kan se ikke. Der er meget vi ikke selv vælger. Et vælg-selv liv for barnet ville være misrøgt. Barnet bestemmer ikke, om det skal have ble på eller ej. Det bestemmer ikke spisetider eller sengetider. Det bestemmer ikke, om det skal i vuggestue, børnehave eller skole (mange vil hellere være fri). Barnet bestemmer ikke, om forældrene tager på ferie og holder jul eller ej. Livet i en familie (stor eller lille) er ikke en vælg-selv ting. Familien er et fællesskab, hvor man lever og bor med hinanden, og derfor ikke bestemmer alting selv. At tro noget andet er at være barnlig og at give afkald på at være et modent menneske. At være forældre er at tage bestemmelser på sit barns vegne. Det kan ikke

- være anderledes. Livet er en gave, man ikke har bedt om. Også dåben er en gave, som ikke kan tages på egen hånd, men kun tages imod.
- Underbevidstgørelsens evangelium**
- Enhver dåb skal give mening for os. Det siger sig selv. Ellers bliver dåbshandlingen en liturgisk maskine, der kører derudad, eller blot en øjebliksbegivenhed i familiens skød. Mit bud er, at dåben drejer sig om det store fællesskab – både med Gud og med hele slægten. For du er, hvad du forbinder dig med. Der er nemlig det med menneskelivet, at vi lever på et dybere niveau, end vi tænker. Tænk hvis vi kun havde tro, når vi er bevidste derom. Så ville vi falde ud af dåbens nåde, så snart vi faldt i søvn. Ligesom vi lever i håbet (uden at håbe på noget helt bestemt) og ligesom vi kan leve i kærligheden (uden at skænke Gud en tanke), således ligger også dåbens nådegave nede under bevidsthedens tærskel. Det er godt at være bevidst om at være døbt som Guds barn. Men dåbens gave må ned i underbevidstheden for at kunne virke, så der kommer tro, håb og kærlighed ud af det.
- Niels Henrik Gregersen er ph.d. og professor i systematisk teologi ved Københavns Universitet*

Foto: Peter Skov Fris